

בחור ביקש ממנו שיבחננו על מסכת בכורות שלמד, שאלו הגר"י כמה פעמים למדת, וענה הבחור ארבע פעמים, השיבו הגר"י שלא יבחננו עד שילמד לפחות כ"ד פעמים.
(קובץ "חיזוק" קובץ ח' ע' תקמא)

ופ"א דיבר רבינו הקדוש בעל האבני נזר זצ"ל עצמו מלידתו, וזה הי' בעת שהי' בקרית חוצות לשאוף אויר צח והלך לטייל וחזר אז בע"פ המשניות מסכת בכורות, וא' מתלמידיו שהלך עמו הביט בפנים המשניות לראות אם אומר בלי טעות, וכשסיים המסכת הפליג הרבה לדבר מענין קדושת הבכורה, ואח"כ אמר וגם אני הנני בכור וכו'.

(אביר הרועים אות ה')

רש"י - תוס'

מפירוש רש"י נדפס ע"י הרה"ג רי"ד אילן שיחי' בקובץ זכור לאברהם - תשנ"א (ע' י"ג והלאה) הרבה קטעים חדשים עפ"י כת"י, וראה בהקדמתו שם. בספר מבואות לספר האמוראים (ירושלים תשכ"ד) ע' 130 כותב עפ"י דברי השיטמ"ק, שמדף נ"ז ע"ב והלאה, הפירוש המודפס בגמ' בכורות אינו מרש"י ע"ש ובשרי האלף (ח"ב ע' תרכ"ז). אך בספר בית אהרן לר"א מגיד (חלק ח' דף רי"ח ע"ב) כותב שלדעתו, מדף נ"ז ע"ב הוא מהדורה אחרת של פרש"י ע"ש.

התוס' עמ"ס בכורות שלפנינו, נתחברו ע"י רבינו שמשון משאנץ זצ"ל בעל הפירוש למשניות זרעים וטהרות, כן הביא בספר אוצר הגדולים (ח"א ד' קע) עפ"י דברי האור זרוע והשיטמ"ק, וכ"כ בספר בעלי התוספות (אורבך ח"ב ע' 667) ובספר ברית יעקב להגר"ח סופר שיחי' (סי' יד הערה ב) ע"ש.

רמב"ן - מהרי"ט אלגאזי

כתב הג"ר אביגדור נבנצל שליט"א בספר היובל הספר - תשס"ח (ח"ב ע' 491):
כידוע חיבר הרי"ף ספר הלכות על המסכתות הנוהגות בזמן הזה, אך הרמב"ן לא מצא רי"ף על נדרים ובכורות, ולכן השלים הוא את החסר.

ובמסכת בכורות, הנה פרק אחרון עוסק במעשר בהמה, דאינו נוהג בזמן הזה, ורוב הפרקים עוסקים בבכור בהמה טהורה, ויתכן דדעת תוס' (ב"ק יב, ב ד"ה ואל"בא) בתירוצם האחרון, דלר"ע אינו נוהג בחו"ל, ודנו בזה בדעת הרמב"ם ואכ"מ, ונראה דזו דעת הרי"ף ולכן לא חיבר את ספרו על הלכות בכורות, וגם בזה הלך בעקבות הגאונים. דהנה כתב המאירי בהקדמתו לבית הבחירה דבימות הגאונים למדו רק שלשה סדרים הנוהגים בזה"ז בחו"ל, וחיברו מסכת נדה לסדר נשים, ומסכתות